

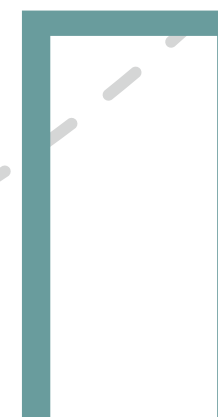

ΑΠΟΨΗ

ΠΩΣ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;

Η Covid-19 πλήττει σκληρά τον τουρισμό και θέτει νέα ερωτήματα. Θα μπορούσε η πανδημία να αποτελέσει την αφετηρία για ένα διαφορετικό σχεδιασμό της τουριστικής βιομηχανίας; Ή θέλουμε να συνεχίσουμε από το ίδιο ακριβώς σημείο στο οποίο σταματήσαμε; Ζητήσαμε από δώδεκα ειδικούς να μας απαντήσουν.

Κείμενο: Katja Senjor

ΠΙΝ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΧΡΟΝΟ

δεν ήταν που μαλώναμε για τα μέτρα ενάντια στην κλιματική αλλαγή, για τις κρουαζιέρες, τις φτηνές πτήσεις, τον υπερτουρισμό, τα ρεκόρ του CO₂; Που βλέπαμε χιλιάδες μαθητές να διαδηλώνουν στους δρόμους; Ωστόσο, ενόψει των εκατοντάδων χιλιάδων θυμάτων από τον κορωνοϊό και των εκατομμυρίων ανέργων, η επικαιρότητα ανέδειξε άλλα θέματα. Μεταξύ αυτών, το παρόν και μέλλον της τουριστικής βιομηχανίας. Σε όλο τον κόσμο, οι ξενοδόχοι και οι ταξιδιωτικές επιχειρήσεις αγωνίζονται να επιβιώσουν, ενώ περίπου 150 εκατομμύρια εργαζόμενοι έχουν χάσει τη δουλειά τους.

Από την άλλη, θα μπορούσε να πει κανείς πως –αναπάντεχα– έγιναν πραγματικότητα τα πιο τολμηρά όνειρα σε ό,τι αφορά την «ανακούφιση» του πλανήτη. Δέκα χιλιάδες αεροπλάνα, το 90% των αερομεταφορών, ήταν καθηλωμένα επί μήνες, ενώ ο παγκόσμιος στόλος των κρουαζιερόπλοιων παρέμεινε δεμένος στα λιμάνια. Καθαρός αέρας από το Πεκίνο μέχρι τη Νέα Υόρκη, ψυχία στον βαθυγάλανο ουρανό, κελαιδίσματα πουλιών ακόμα και σε κεντρικούς οδικούς άξονες – όλα παράπλευρα οφέλη της πανδημίας.

Κατά τις εβδομάδες του πρώτου παγκόσμιου lockdown, οι σεισμολόγοι κατέγραψαν λιγότερες δονήσεις, ενώ ακόμα και οι κάτοικοι των πόλεων κατάλαβαν ότι δεν είναι μόνοι στον κόσμο: αγριογούρουνα διέσχιζαν τη Βαρκελώνη, ένα πούμα κυκλοφορούσε

στο Σαντιάγο, τα κανάλια της Βενετίας καθάρισαν – αν και η φωτογραφία με τα δελφίνια στο Μεγάλο Κανάλι που κυκλοφόρησε δεν ήταν αληθινή, απλώς κάποιος το παράκανε με το photoshop.

Όλες αυτές οι εικόνες και οι ειδήσεις έκαναν ακόμα πιο επιτακτικό ένα ερώτημα που προϋπήρχε: θα μπορούσε η κρίση να αποτελέσει ένα νέο σημείο εκκίνησης για τον τουριστικό κλάδο; Όστε να γίνει πιο βιώσιμος; Και προσεκτικός με τους πόρους; Θέλουμε στ' αλήθεια να συνεχίσουμε από το σημείο στο οποίο εμφανίστηκε ο κορωνοϊός; Με Σαββατοκύριακα στη Ρώμη και πτήσεις λίγων ευρώ για το Λονδίνο; Πρέπει στ' αλήθεια να πλημμυρίζουν με πλήθος κόσμου η Βενετία ή το Ντουμπρόβνικ; Οι απαντήσεις είναι ολοφάνερές. Γιατί, λοιπόν, δεν αλλάζουμε αυτή τη νοοτροπία; Πότε, αν όχι τώρα, θα γίνει μια νέα αρχή;

Είναι σαφές ότι, εκτός των άλλων, ο ιός βλάπτει το περιβάλλον: κάθε κουταλάκι μαρμελάδας, κάθε κομματάκι βουτύρου, ακόμα και τα μπουρνούζια στα ξενοδοχεία, πρέπει τώρα να συσκευάζονται σε πλαστικό. Σε πολλά εθνικά πάρκα οι λαθροθήρες πολλαπλασιάστηκαν –και δεν επρόκειτο μόνο για πεινασμένους ανθρώπους– εκμεταλλευόμενοι την απουσία μαρτύρων.

Οι τουρίστες μερικές φορές, με την παρουσία τους και μόνο, εμποδίζουν την άγρια εκμετάλλευση και τη λαθροθηρία, ενώ με τα χρήματά τους καθιστούν δυνατό ένα εναλλακτικό εισόδημα για τους ντόπιους. Πολλά εθνικά πάρκα και προγράμματα προστασίας της φύσης στον κόσμο, όχι μόνο ζουν από τον τουρισμό, αλλά οφείλουν στον τουρισμό την ύπαρξή τους.

Είμαστε οι τελευταίοι που θα είχαμε αντίρρηση να ετοιμάσετε τις βαλίτσες σας και να μπειτε στο πλοίο, στο αυτοκίνητο, στο τρένο, σε ένα αεροπλάνο.

Θα θέλαμε, όμως, η πανδημία να λειτουργήσει θετικά για τις μικρές οικολογικές πρωτοβουλίες της τουριστικής οικονομίας και, στην καλύτερη περίπτωση, να δημιουργήσει ένα ευρύ κίνημα προς αυτή την κατεύθυνση.

Επιθυμούμε να δώσουμε μια ώθηση για συζήτηση που θα αποτελέσει τροφή για σκέψη: πώς μπορούμε να εκμεταλλευτούμε το σοκ της πανδημίας, ώστε να διαμορφώσουμε με πιο βιώσιμο τρόπο τον τουρισμό; Ρωτήσαμε δώδεκα ειδικούς και τους ζητήσαμε να μοιραστούν μαζί μας το όραμά τους.

Κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές και πολιτικές

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ από την πανδημία της Covid-19 –οριζόντιες για πολλούς κλάδους της οικονομίας– εκτιμώ ότι πρέπει να συγκρίνονται μόνο με αυτές από το κραχ του 1929 και όχι με οποιαδήποτε άλλη κρίση (υγείας, πολιτικής, οικονομίας) των πρόσφατων δεκαετιών, στις οποίες η αντοχή του τουρισμού ήταν εντυπωσιακή.

Η διερεύνηση των χαρακτηριστικών της επόμενης ημέρας στον τουρισμό οφείλει, σε κάθε περίπτωση, να ξεκινάει από δυο δεδομένα. Πρώτον, από το γεγονός ότι τα ταξίδια είναι πλέον δομικό και ανελαστικό χαρακτηριστικό των κοινωνικών και οικονομικών επιλογών των πολιτών σε όλο τον κόσμο, με χαρακτηριστικά πλέον θεσμικά, προσδιορισμένου πολιτικού δικαιώματος. Δεύτερον, από το ότι ο τουρισμός είναι και θα παραμείνει καθοριστικός τομέας της παγκόσμιας οικονομίας που η λειτουργία του επηρεάζει θετικά πληθώρα άλλων κλάδων της οικονομίας – και αυτό θα συνεχιστεί και στο μέλλον.

Η μετά Covid εποχή θα είναι, όπως προκύπτει από έρευνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, μια μοναδική ευκαιρία ανασχεδιασμού του τομέα και ενίσχυσης κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών και πολιτικών σε επιχειρήσεις, προορισμούς, αλλά και στις καταναλωτικές επιλογές των τουριστών. Σε αυτό το πλαίσιο εκτιμάται ότι θα υπάρξει δυναμικότερη ζήτηση για:

- Ειδικά και εναλλακτικά προϊόντα τουρισμού, που συνδέονται με την ποιότητα ζωής, την άθληση, τον πολιτισμό και το περιβάλλον.
- Επιχειρήσεις και προορισμούς που εφαρμόζουν πολιτικές βιωσιμότητας, πρακτικές ανάδειξης της τοπικότητας και της αυθεντικής εμπειρίας στα ταξίδια, πολυεπίπεδες πιστοποιήσεις, τεχνολογίες αιχμής, φιλικές προς το περιβάλλον εφαρμογές, αυστηρά συστήματα αξιολόγησης.

Με βάση τα παραπάνω, το καθοριστικό χαρακτηριστικό της «επόμενης μέρας» είναι ένας νέος παγκόσμιος χάρτης με κυρίαρχο χαρακτηριστικό τον ανταγωνισμό και με πυλώνες την καινοτομία, την εξειδίκευση και την ποιότητα.

ΠΑΡΙΣ ΤΣΑΡΤΑΣ

καθηγητής Τουριστικής Ανάπτυξης στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Το τέλος της αθωότητας

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ της Covid-19 κατέδειξε την έπαρση ενός οικονομικού συστήματος που με απλοστία καταναλώνει πεπερασμένους πόρους αποκλειστικά και μόνο για την υπέρμετρη κερδοφορία, και οδηγεί την ανθρωπότητα στο όριο των δυνάμεών της. Όλες οι χώρες και όλοι οι οικονομικοί τομείς απλώς γονατίζουν μπροστά σε μια παγκόσμια, αλλά ασύμμετρη απειλή. Ο τουρισμός είναι ο οικονομικός κλάδος που δέχτηκε το μεγαλύτερο πλήγμα, με την παγκόσμια τουριστική κίνηση να μειώνεται κατά 70% το 2020. Σε όλο τον κόσμο, οι επιχειρηματίες, οι εργαζόμενοι, αλλά και ολόκληρες περιοχές που ζουν σχεδόν αποκλειστικά από τον τουρισμό, αντιμετωπίζουν πρωτόγνωρη σε έκταση και βάθος κρίση, η ανάκαμψη της οποίας επιβάλλει μια ανατροπή στον τουρισμό όπως τον ξέραμε.

Στη μετα-Covid εποχή, οι άνθρωποι θα εξακολουθήσουν να θέλουν να ταξιδεύουν, να γνωρίζουν νέους τόπους. Όμως, το πώς θα γίνεται αυτό πρέπει να αλλάξει, να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες για την προστασία του περιβάλλοντος και των τοπικών

κοινοτήτων. Η νέα εποχή στον τουρισμό απαιτεί σύνεση και σοφία, σεβασμό στον τόπο, στο περιβάλλον και στους ανθρώπους του, μια νέα αντίληψη για το ταξίδι και τον προορισμό, τόσο από τον τουρίστα όσο και από την τουριστική βιομηχανία. Η κρίση ανέδειξε την ανάγκη για μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του τουρισμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, με τις υποδομές υγείας να αποτελούν βασική συνισταμένη του τουριστικού προϊόντος. Για την Ελλάδα, απαιτείται γενναία αποκέντρωση με χωρική και χρονική διασπορά των επισκεπτών, προώθηση του εγχώριου τουρισμού, ένα κοινωνικά υπεύθυνο και περιβαλλοντικά βιώσιμο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που να υποστηρίζει νέες μορφές τουρισμού φιλικές προς το περιβάλλον. Με στόχο ο τουρισμός να είναι κερδοφόρος, αλλά για τον τόπο και τους ανθρώπους του.

ΣΤΕΛΛΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

καθηγήτρια Περιφερειακής Οικονομικής και Τουριστικής Ανάπτυξης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

«ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΗΣ COVID-19 ΕΚΤΙΜΩ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΑΥΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΧ ΤΟΥ 1929».

Φρένο στο «ψηλότερα», «γρηγορότερα», «μακρύτερα»

ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΑ, οι διοργανωτές ταξιδιών και οι ξενοδόχοι αγωνίζονται να επιβιώσουν. Η βιωσιμότητα εξακολουθεί να αποτελεί για πολλούς πολυτέλεια. Επί του παρόντος, κανείς δεν έχει τους πόρους για νέες επενδύσεις. Αυτό που τον απασχολεί είναι να κερδίσει άμεσα κάποια χρήματα, να συνεχίσει να απασχολεί τους εργαζόμενους και να αναπληρώσει τις τεράστιες ζημιές. Ταυτόχρονα, η στασιμότητα, οι αργοί ρυθμοί ζωής υπό την Covid-19, μας έδειξαν ότι πρέπει να αποστασιοποιηθούμε από το «ψηλότερα», «γρηγορότερα», «μακρύτερα». Ο ιός είναι για πολλούς η απόδειξη ότι φερόμαστε άσχημα στον πλανήτη μας. Το ποσοστό εκείνων που ταξιδεύουν θα αυξηθεί, αλλά και εκείνο των ανθρώπων που ενδιαφέρονται για βιωσιμότητα. Τα δύο ρεύματα θα κινούνται παράλληλα. Ωστόσο, δεν είναι σαφές το πού θα καταλήξει όλο αυτό. Θα ξαναγυρίσουμε στο παλιό πρότυπο τουρισμού; Το βέβαιο είναι ότι η διάθεση για ταξίδια δεν έχει χαθεί. Παρά τον κορωνοϊό.

HARALD ZEISS

εκ μέρους της Futouris
- πρωτοβουλία
βιωσιμότητας
της γερμανικής
τουριστικής οικονομίας

Στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης

ΑΡΧΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ να σκεφτούμε πώς θα προσδιορίσουμε τις επιθυμίες μας ρεαλιστικά για μετά το 2021. Δεν είναι αυτονόητο ότι θέλουμε να γυρίσουμε, και μάλιστα σχετικά γρήγορα, στους αριθμούς των αφίξεων του 2019. Το ότι χρειαζόμαστε ένα στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης το γνωρίζαμε και πριν από την πανδημία, αλλά τώρα καθίσταται απαραίτητο:

α. να στηρίζεται σε επιστημονικές ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες (με αφετηρία τους ξένους και Έλληνες τουρίστες που επισκέφθηκαν προορισμούς στη χώρα μας), β. να περιλαμβάνει μια στρατηγική προβολής στη λογική του marketing/branding τύπου, και γ. να αντιμετωπίζει τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής.

Παράλληλα με τα σχέδια υπάρχουν αρκετές καινοτόμες, δημιουργικές, και απρόβλεπτες (όπως το πρόσφατο φαινόμενο των πτήσεων χωρίς προορισμό) ή προβλέψιμες (όπως η αύξηση πωλήσεων των τροχοπέδων ή η δυναμική αξιοποίηση βραχονησίδων για την ανάπτυξη κυρίως του τουρισμού πολυτελείας) ιδέες που μπορούν να υποστηριχθούν ή να προταθούν. Οι νέες συνθήκες θα ευνοήσουν την ενδυνάμωση τόσο συγκεκριμένων «τάσεων» τουρισμού (εμπειρίας, υπεύθυνου, ποιοτικού) όσο και μορφών ειδικού σκοπού (περιπατητικού, υγείας και ευεξίας, μικρών πόλεων). Ο μαζικός τουρισμός, καθώς και τα φαινόμενα υπερτουρισμού, δεν θα εξαφανιστούν, τώρα, όμως, γίναμε σοφότεροι (η μείωση του υπερτουρισμού δεν πρέπει να στηρίζεται στην τουριστοφοβία). Ο εικονικός τουρισμός μάλλον έχασε την ευκαιρία του και τα ταξίδια θα συνεχιστούν, όχι μόνο επειδή είναι αναγκαία (όπως ο επαγγελματικός τουρισμός), αλλά επειδή αποτελούν συστατικό στοιχείο του ελεύθερου χρόνου και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Το κατά πόσο θα προκαλούν ευχαρίστηση εξαρτάται και από την αντιμετώπιση των επαγγελματιών του τουρισμού, που και αυτοί έγιναν σοφότεροι. Γενικά έχουμε λόγους να ελπίζουμε - που δεν ταυτίζεται, όμως, πάντοτε με το να αισιοδοξούμε.

ΑΛΕΞΙΟΣ ΔΕΦΝΕΡ

αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας,
Πολοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και διευθυντής
του Εργαστηρίου Τουριστικού Σχεδιασμού,
Έρευνας και Πολιτικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

**«ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΥΠΕΡΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΕΝ
ΘΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΟΥΝ,
ΤΩΡΑ, ΟΜΩΣ, ΓΙΝΑΜΕ
ΣΟΦΟΤΕΡΟΙ».**

Κρουαζιέρες με αυστηρά μέτρα ασφαλείας

ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ αρχίσαμε πάλι τις πρώτες μας κρουαζιέρες με αυστηρά μέτρα ασφαλείας και χωρίς εκδρομές στην ξηρά. Όταν βρεθεί το εμβόλιο για την Covid-19, θα μπορέσουμε να επιστρέψουμε στην παλιά «κανονικότητα». Χωρίς το εμβόλιο, πρέπει να ορίσουμε διαφορετικά την κρουαζιέρα. Σε κάθε περίπτωση, το βέβαιο είναι πως υπερπλήρεις προορισμοί προς το παρόν δεν θα υπάρχουν. Έτσι, έχουμε ως κλάδος την ευκαιρία να διαμορφώσουμε διαφορετικά τον οργανωμένο τουρισμό. Σύμφωνα με τη ρήση: «Ουκ εν τω πολλώ το ευ».

Η TUI Cruises διαθέτει τον πιο σύγχρονο και φιλικό προς το περιβάλλον στόλο του κόσμου. Τα έξι από τα επτά πλοία με το όνομα «Mein Schiff» δεν είναι ούτε έξι ετών και διαθέτουν την πιο σύγχρονη τεχνολογία σε ό,τι αφορά τη μετεπεξεργασία των καυσαερίων και την ενεργειακή αποτελεσματικότητα. Τα μέτρα που έχουμε πάρει για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι περισσότερα από όσα ορίζουν οι νομικές διατάξεις. Το 2024 και το 2026, τα πλοία θα ξεκινήσουν να λειτουργούν με υγρό αέριο. Είμαστε πεπεισμένοι ότι το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος θα αποκτήσει πιο βαρύνουσα σημασία, και, παρά τον κορωνοϊό, διατηρούμε την πορεία μας.

GODJA SÖNNICHSEN

εκ μέρους της TUI Cruises

**«Η ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ
ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
ΑΠΑΙΤΕΙ ΣΥΝΕΣΗ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΑ, ΣΕΒΑΣΜΟ
ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ,
ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ
ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥ».**

**«ΕΙΜΑΣΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ
ΠΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΟΥΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ,
ΠΟΥ ΑΦΗΝΟΥΜΕ
ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΝ ΗΘΙΚΗ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣ
ΤΡΟΠΟΥΣ».**

Σεβασμός στους ταξιδιωτικούς προορισμούς

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ πολύ σκληρά για την επιστροφή μας στην κανονικότητα, για την υγεία μας, για την ελευθερία της μετακίνησης. Αλλά, πράγματι, τώρα μας δίνεται η δυνατότητα να αναδιαμορφώσουμε τα ταξίδια, να τα κάνουμε καλύτερα. Η λύση δεν είναι η αποχή από τα ταξίδια. Σε τελική ανάλυση, ως διοργανωτές ταξιδιών, ζω από αυτά. Η ταξιδιωτική βιομηχανία, όμως, έχει βγει εκτός ελέγχου. Αγαπάμε τα μέρη στα οποία ταξιδεύουμε μέχρι... «θανάτου». Είμαστε τουρίστες που καταναλώνουν πολιτισμό, που αφήνουμε στο σπίτι την ηθική και τους καλούς τρόπους, που κατακλύζουμε την Kuta Beach του Μπαλί, που μολύνουμε τις θάλασσες με εκατόλιτρα αντιπλησιακού, που πετάμε τα σκουπίδια από τα πλοία στη θάλασσα της Καραϊβικής, που γράφουμε με σπρέι σε τείχη, που καταστρέφουμε μνημεία. Ο βιώσιμος τουρισμός θα μας οδηγήσει σε νέους τόπους, όμως θα σέβεται τους τόπους αυτούς. Αυτό που θα πρότεινα για το μέλλον είναι: διανυκτερεύστε ιδιωτικά, σε οικογένειες ή σε μικρά ξενοδοχεία. Έτσι τα χρήματά σας θα πάνε σε εκείνους που αυτή τη στιγμή τα χρειάζονται περισσότερο, ίσως μάλιστα μπορέσετε να αναστείλετε τη μετανάστευση των νέων ανθρώπων στις πόλεις. Ταξιδέψτε, αν είναι δυνατόν, σε μέρη που δεν είναι γεμάτα κόσμο, στις Κομόρες, στο Μαλάουι, στη Μοζαμβίκη. Αποφύγετε τις κρουαζιέρες και τα all-inclusive ξενοδοχεία, αυτά είναι εμπορικά μοντέλα που φτιάχτηκαν για επενδυτές. Τα ταξίδια ανέκαθεν μας πρόσφεραν τη δυνατότητα να αναπτύξουμε νέες προοπτικές. Μην ταξιδεύετε λιγότερο. Να ταξιδεύετε καλύτερα.

BRUCE POON
ιδρυτής της G Adventures

«ΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΤΑΣΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΜΕ ΤΡΕΝΟ, ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ Ή ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΙΟ ΔΗΜΟΦΙΛΕΙΣ».

«ΤΩΡΑ ΜΑΘΑΜΕ ΟΤΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ ΔΕΝ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ».

Η συχνότητα των ταξιδιών θα μειωθεί

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ COVID-19, τα δύο τρίτα των Γερμανών ταξίδευε εκτός Γερμανίας. Τα ταξίδια ενίσχυαν το κοινωνικό προσιτό περισσότερο απ' ό,τι ένα καινούργιο αυτοκίνητο. Με την πανδημία ανατράπηκαν όλα. Το 30% των Γερμανών δεν ταξίδεψε αυτή τη χρονιά, το 27% δηλώνει ότι θέλει να ταξιδεύει πιο συνειδητά και πιο βιώσιμα. Θεωρώ ότι στο μέλλον τα αεροπορικά ταξίδια και οι κρουαζιέρες θα έχουν μικρότερη ζήτηση, φυσικά και λόγω του ιού. Και αυτό είναι κέρδος για το περιβάλλον. Οι ταξιδιωτικοί προορισμοί στους οποίους μπορεί να φτάσει κανείς με τρένο, λεωφορείο ή αυτοκίνητο θα γίνουν πιο δημοφιλείς. Αλλά και η συχνότητα των ταξιδιών θα μειωθεί σημαντικά. Θα είναι μια κατάσταση που θα διαρκέσει για μεγάλο χρονικό διάστημα; Θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν φτηνές πτήσεις με κλεισμένη μέχρι και την τελευταία θέση; Πώς θα αντιμετωπίσουν την επανεκκίνηση οι μεγάλοι διοργανωτές; Χρειαζόμαστε στρογγυλά τραπέζια με κύριο άξονα συζήτησης το πώς θα καθοδηγήσουμε και θα περιορίσουμε τα κύματα των τουριστών. Αλλά και οι ίδιοι, ως τουρίστες, θα πρέπει να εξετάσουμε αν είμαστε μέρος του προβλήματος, να ελέγχουμε κάθε μεμονωμένο ταξίδι για τη βιωσιμότητά του. Δεν μιλάω για αποχή. Πρέπει όμως να ταξιδεύουμε πιο συνειδητά.

JÜRGEN SCHMUDE
καθηγητής Οικονομικής Γεωγραφίας
και Τουρισμού στο Πανεπιστήμιο
του Μονάχου

**«ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ
ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ
ALL-INCLUSIVE;
ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
ΠΟΥ ΦΤΙΑΧΤΗΚΑΝ
ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ».**

**«Η ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΠΟΛΛΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥΣ».**

Ατομική ευθύνη και αλληλεγγύη

ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ κρίσης αποδεικνύεται ακόμα περισσότερο πόσο εύθραυστες είναι οι «τουριστικές μονοκαλλιέργειες». Η μονομερής εξάρτηση πολλών περιοχών από τον τουρισμό καταστρέφει την οικονομία τους και η πίεση για την αποκατάσταση της λειτουργίας των επιχειρήσεων το γρηγορότερο δυνατόν είναι μεγάλη. Ο τουρισμός, όμως, δεν πρέπει να εναρμονίζεται απόλυτα με τις ανάγκες των επισκεπτών και της βιομηχανίας. Για την οργάνωσή του θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συμφέρον του συνολικού πληθυσμού. Η έμφαση στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας θα ήταν ένα πρώτο βήμα και στην κατεύθυνση της βιωσιμότητας. Η αντιμετώπιση της κρίσης με μείωση των τιμών, ώστε το συντομότερο δυνατόν να τονωθεί η αγοραστική κίνηση, δεν αρκεί. Θα πρέπει να επανεκτιμήσουμε την αξία των ταξιδιών, έτσι ώστε στις τουριστικές περιοχές να μπορεί να υπάρξει βιώσιμη διαχείριση. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι αεροπορικές εταιρείες, που κερδίζουν από επιδοτήσεις (για παράδειγμα, κηροζίνη απαλλαγμένη από φόρους), ζητούν σε μόνιμη βάση κρατικές επιχορηγήσεις. Ποιος είναι ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός τους; Δεν είναι θα το κομμωτήριο της γωνίας που ζει μεροδούλι μεροφάι.

Η γιγάντωση του τουρισμού έχει υψηλό τίμημα. Ίσως η στασιμότητα που επέβαλε η πανδημία να είναι πολύτιμη ως εμπειρία, ώστε να καταλάβουμε ότι η ποιότητα ζωής δεν εξαρτάται μόνο από την κατανάλωση και τα αεροπορικά ταξίδια. Μας έδειξε πόσο καθοριστική είναι η ατομική ευθύνη για τον περιορισμό της πανδημίας και πόσο σημαντική είναι η αλληλεγγύη προς τον διπλανό μας. Η εμπειρία αυτή μπορεί να φανεί χρήσιμη και για τις παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή και το αυξανόμενο χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

CHRISTINE PLÜS

ιδρύτρια της ιστοσελίδας «fair unterwegs» για τον βιώσιμο τουρισμό

Ο στόλος των αεροπλάνων θα μειωθεί

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ περίοδο της πανδημίας, 700 από τα 763 αεροπλάνα μας ήταν καθλωμένα. Και πιθανόν το 2021 ο στόλος να μειωθεί κατά 300 αεροπλάνα. Τα αεροπλάνα μας απογειώνονται πιο σπάνια, ενώ χρησιμοποιούμε όλο και πιο σύγχρονα αεροσκάφη, με μικρότερες εκπομπές CO₂ και με εξοικονόμηση καυσίμων, όπως για παράδειγμα το A350.

Επειδή μετά την πανδημία θα έχουμε μικρότερο στόλο, τα παλιότερα και λιγότερα αποδοτικά αποσύρονται. Ταυτόχρονα επενδύουμε μέχρι το 2023 σε 80 νέα, σύγχρονα και πιο αποδοτικά αεροσκάφη. Επένδυση μειωμένη κατά το ήμισυ σε σχέση με το αρχικό, προ κορωνοϊού, εταιρικό πλάνο.

Η βιωσιμότητα του τουρισμού απασχολεί τη Lufthansa Group εδώ και πολλά χρόνια. Το 2011, η Lufthansa ήταν η πρώτη αεροπορική εταιρεία που χρησιμοποίησε βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα σε μακροχρόνιες δοκιμές.

Σήμερα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μεγάλη κλίμακα καύσιμα ουδέτερα ως προς το CO₂, δυστυχώς όμως προς το παρόν οι διαθέσιμες ποσότητες είναι μικρές και πολύ πιο ακριβές.

Η δυνατότητα μετακίνησης είναι μια από τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου. Γι' αυτό, πιστεύουμε ότι η διάθεση για ταξίδια θα επανέλθει. Η εργασία από το σπίτι και οι τηλεδιασκέψεις θα συνεχίσουν να αποτελούν μέρος της ζωής μας, μακροπρόθεσμα όμως δεν θα μπορέσουν να αντικαταστήσουν την προσωπική επαφή.

STEFFEN MILCHSACK

εκ μέρους της Lufthansa

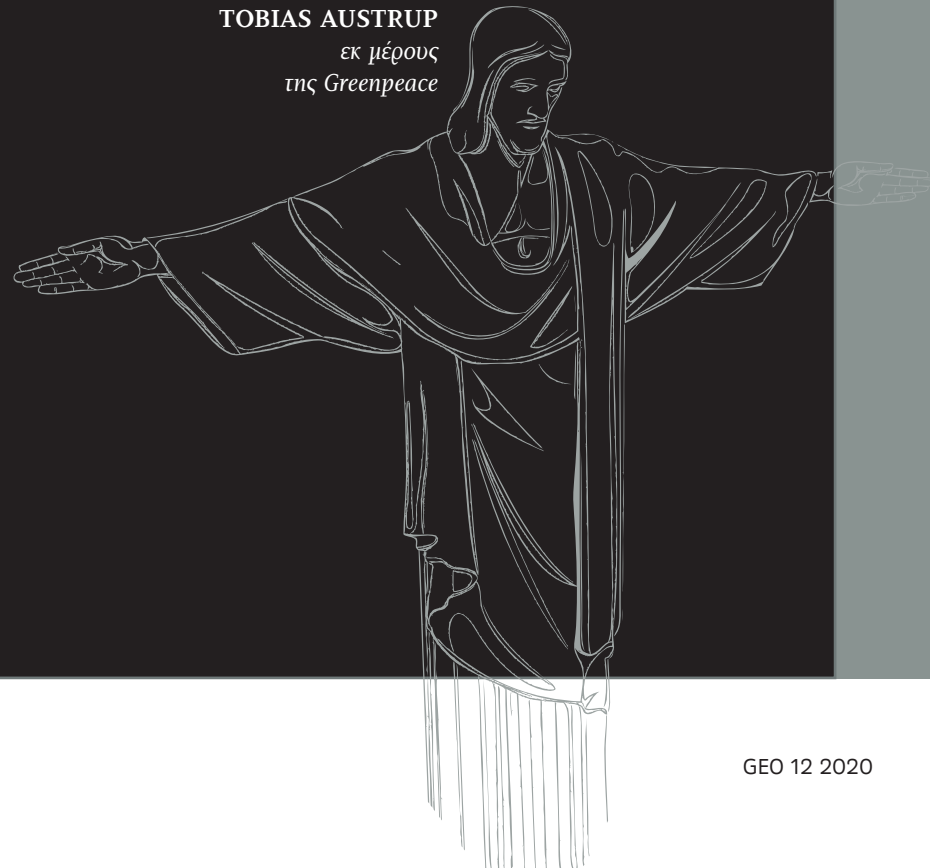

Κατάργηση εσωτερικών πτήσεων

ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ COVID-19, τα δύο τρίτα των Γερμανών προτίμησαν φέτος να ταξιδέψουν με το αυτοκίνητο. Από οικολογική άποψη, η εξέλιξη αυτή είναι αρνητική: μέχρι να ξεσπάσει η πανδημία, οι εκπομπές CO₂ από βενζινοκίνητες και πετρελαιοκίνητες μηχανές βρίσκονταν στο επίκεντρο των συζητήσεων για το κλίμα – όποιος ενδιαφερόταν για το περιβάλλον, ταξίδευε με τρένο. Αλλά ούτε και την κρίση στις αερομεταφορές αξιοποίησε η ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Γερμανίας μέχρι τώρα, ώστε να επιβάλει μέτρα πιο φιλικά προς το περιβάλλον. Το πακέτο σωτηρίας της Lufthansa δεν περιλαμβάνει όρους που αφορούν το περιβάλλον. Ο στόλος αναγκάζεται να γίνει λίγο πιο οικονομικός – και αυτό είναι όλο. Η Γαλλία και η Αυστρία εκμεταλλεύτηκαν την κρίση ώστε να διαμορφώσουν πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, οι πτήσεις εσωτερικού σε πόλεις στις οποίες το τρένο φτάνει σε λιγότερο από τρεις ώρες καταργούνται. Επίσης, στα σχέδια της οικονομικής μας ανάπτυξης δεν λαμβάνεται υπόψη το ποδήλατο ως μέσο

μετακίνησης. Και όμως, είναι το κλειδί για τον περιορισμό της χρήσης του αυτοκινήτου στην καθημερινότητα. Πόλεις γεμάτες από αυτοκίνητα – κανείς δεν το θέλει αυτό πια.

TOBIAS AUSTRUP
εκ μέρους
της Greenpeace

Συμβίωση με κανόνες

ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ τρία χρόνια ο αριθμός διανυκτερεύσεων στο πάρκο χτύπησε ρεκόρ. Αλλά αυτό που ζήσαμε το καλοκαίρι του 2020 ήταν ακραίο. Είμαστε το τρίτο σε έκταση εθνικό πάρκο της Γερμανίας, με προγράμματα άθλησης, αλλά και με ζώνες πρεμίας και απομόνωσης, χωρίς δραστηριότητες. Αυτή τη χρονιά, ο τρόπος λειτουργίας του πάρκου δεν... λειτούργησε. Δεν μπορούσαμε να ελέγξουμε το πλήθος των τουριστών. Επιπλέον, πολλοί καταστρατηγούσαν τους κανόνες. Το αγροτικό οδικό δίκτυο ήταν υπερφορτωμένο τα Σαββατοκύριακα. Συν τα τροχόσπιτα και τα ειδικά διαμορφωμένα minibus, τις μηχανές που δημιουργούσαν μεγάλο θόρυβο, τα ποδήλατα βουνού σε στενούς δρόμους πεζοπορίας, τις παράνομες φωτιές. Τα άγρια ζώα, όμως, μπορούν να συμβιώσουν μαζί μας μόνο όταν παραμένουμε προβλέψιμοι γι' αυτά, όταν δηλαδή κινούμαστε σε συγκεκριμένους δρόμους, όταν σεβόμαστε τον χώρο τους. Ευτυχώς, οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν λόγω κορωνοϊού τους πρόσφεραν μια μεγάλη περίοδο ανάπαυσης. Κι έτσι οι πετρίτες, οι μπούφοι και οι μαυροπελαργοί μπόρεσαν να κλωσήσουν τα αυγά τους. Ελπίζουμε ότι η μεγάλη αύξηση του αριθμού των επισκεπτών θα υποχωρήσει. Και ότι στο μέλλον θα καταφέρουμε να ελέγξουμε καλύτερα τα κύματα των τουριστών σε ολόκληρη τη χώρα. Ωστόσο, κάποιος που επιζητεί την περιπέτεια και το ποτό, προτιμότεροι προορισμοί είναι η λίμνη Baggersee και ένα περίπτερο.

HANSPETER MAYR
επκεφαλής δημοσίων σχέσεων
στο Εθνικό Πάρκο Saxon Switzerland

«ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ, Η ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ ΜΕ ΤΑ ΜΟΛΙΣ 1,6 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΥΠΟΔΕΧΟΤΑΝ ΠΕΡΙΠΟΥ 12 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ».

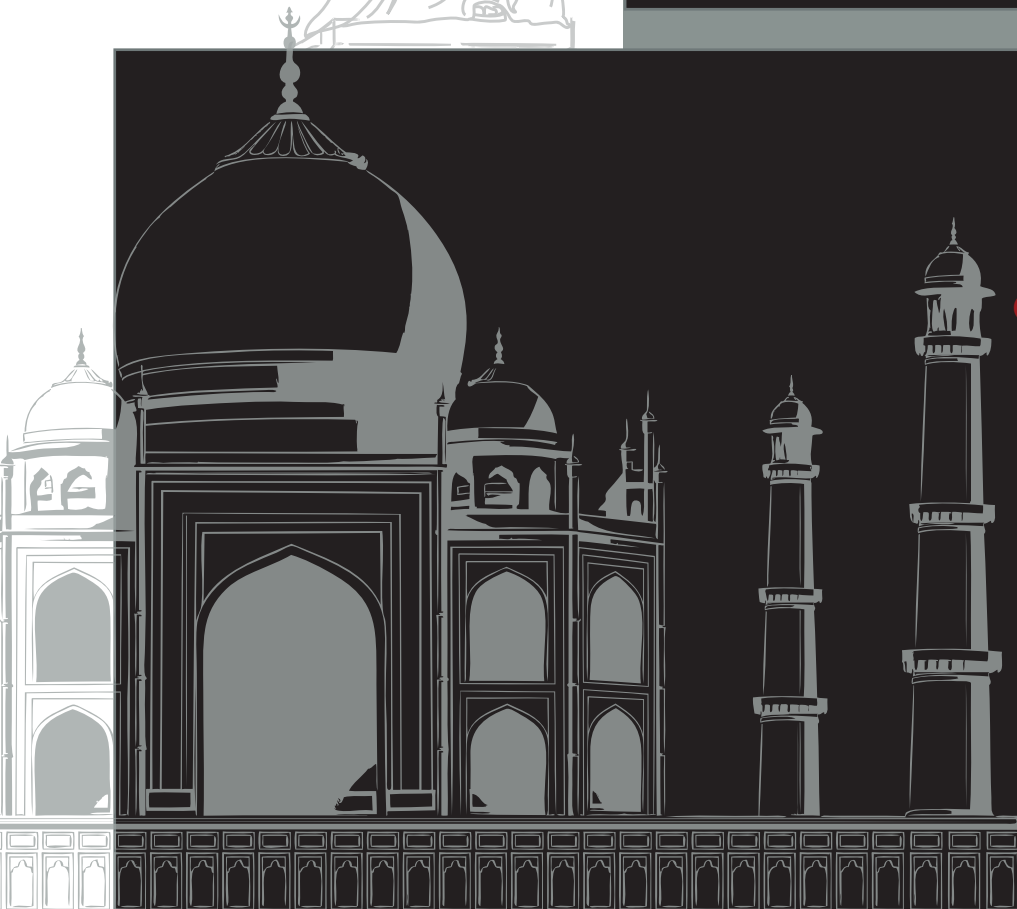

Βαρκελώνη, μια πόλη για τους ντόπιους

ΕΔΩ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΑ ενεργοποιούμαστε ενάντια στο Airbnb, αλλά και ενάντια στους παράνομους εκμισθωτές. Η ανάγκη των ιδιοκτητών ακινήτων για σταθερότητα και χρήματα είναι προφανής. Υποθέτουμε και ελπίζουμε ότι το ένα τρίτο ή ακόμα και τα μισά από τα σχεδόν 18.000 δηλωμένα και αδήλωτα διαμερίσματα της πόλης μας στο μέλλον δεν θα νοικιάζονται πλέον σε τουρίστες, αλλά πάλι σε ντόπιους. Πριν από την πανδημία, η Βαρκελώνη με τα μόλις 1,6 εκατομμύρια κατοίκους υποδεχόταν περίπου 12 εκατομμύρια τουρίστες τον χρόνο. Οι τουρίστες θα είναι ευπρόσδεκτοι και στο μέλλον, θέλουμε όμως να ξαναγίνουμε μια πόλη για τους ντόπιους. Η Βαρκελώνη είναι πολλά περισσότερα από ένα «φτηνό κατάστημα αναμνηστικών». Θέλουμε η La Rambla και οι παραλίες της να ξαναγίνουν ελκυστικές για όλους. Φυσικά, ζούμε από τον τουρισμό. Όμως, πρέπει να τον διαχειριστούμε καλύτερα. Θα παραχωρήσουμε άδειες για λιγότερες εξοχικές κατοικίες, θα κάνουμε αυστηρότερους ελέγχους ώστε να εξασφαλίσουμε ότι τα σπίτια θα είναι επίσημα δηλωμένα. Έστω και αν έχουμε μεγάλα οικονομικά προβλήματα, ακόμα και αν είναι πολύ θλιβερό το ότι πέθαναν τόσο πολλοί άνθρωποι, ο κορωνοϊός είναι η ευκαιρία μας.

ADA COLAU I BALLANO
δήμαρχος της Βαρκελώνης

«Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ, ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΟΜΩΣ ΔΕΝ ΘΑ ΜΠΟΡΕΣΟΥΝ ΝΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΑΦΗ».

Επένδυση χρημάτων στα καθαρά καύσιμα

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ της κρουαζιέρας περνάει δύσκολες ώρες. Η αρνητική εικόνα των «γεμάτων με κρούσματα πλοίων», που επιπλέον μολύνουν την ατμόσφαιρα και συμβάλλουν στον υπερτουρισμό, δύσκολα θα αποκατασταθεί. Πόλεις γεμάτες κόσμο, όπως η Βενετία, η Βαρκελώνη ή το Μπέργκεν, δεν αποτελούν πλέον ατραξιόν ούτε καν για τους λάτρεις της κρουαζιέρας. Όσο σκληρό και αν ακούγεται, στον κλάδο της κρουαζιέρας θα υπάρξουν θύματα. Δική μας επιθυμία είναι να βοηθήσει το κράτος με κεφάλαια στήριξης μόνο τις επιχειρήσεις που ταξιδεύουν με γερμανικά σημαία, αναγνωρίζουν τα γερμανικά πρότυπα και κάνουν περισσότερα απ' ό,τι ορίζει η ελλιπής διεθνής νομοθεσία για να διατηρηθεί η ατμόσφαιρα καθαρή και να προστατευτεί το κλίμα.

Παρόλο που οι άνθρωποι ξεχνούν σχετικά γρήγορα, ο φόβος τού να βρεθεί κανείς «κλειδωμένος» με περίπου 9.000 επιβάτες μέσα σε ένα μεγάλο κρουαζιερόπλοιο θα εξακολουθήσει να υπάρχει. Είναι πιθανό, κυρίως για τους Γερμανούς και τις Γερμανίδες, να προσανατολιστούν στα μικρότερα πλοία, που είναι λιγότερο απειλητικά και υποσχονται πιο άμεσες ταξιδιωτικές εμπειρίες. Το ότι τα μεγάλα πλοία κινούνται συνήθως χωρίς καταλύτες ή φίλτρα για τα σωματίδια αιθάλης και συγκριτικά καίνε καύσιμα των

οποίων οι υψηλές εκπομπές είναι επικίνδυνες για την υγεία το έχει καταλάβει ο περισσότερος κόσμος. Αυτό όμως δεν απαλλάσσει τους ιδιοκτήτες μικρότερων πλοίων από την ευθύνη να επενδύσουν χρήματα στη μετεπεξεργασία των καυσαερίων ή στα καθαρά καύσιμα.

MALTE SIEGERT
ειδικός σε θέματα που αφορούν τις μετακινήσεις των κρουαζιερόπλοιοι της NABU Hamburg (οργάνωση για την προστασία του περιβάλλοντος)

